dr hab. Roman Widaszek
dziedzina: sztuki muzyczne
dyscyplina artystyczna – instrumentalistyka

tel. 601-525-909
widaszek@poczta.onet.pl

Katowice 10.08.2016 r.

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna w Gdańsku, Wydział Instrumentalny pismo z dnia 11.07.2016 r., zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zmianami Dz. U. nr 164 poz. 1365).

Dotyczy:

Uchwały nr 6/2015-2016 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Gdańsku z dnia 14.12.2015 r. w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek mgr Borysa Binieckiego z dnia 08.12.2015 r. przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka – i wyznaczenia promotora prof. dr hab. Bogdana Ocieszaka

–	liczba uprawnionych członków Rady Wydziału	19
–	na posiedzeniu obecnych było	14
–	oddano głosów ważnych	14
–	za wszczęciem przewodu i wyznaczeniu promotora	14
–	głosów przeciwnych	0
–	głosów wstrzymujących się	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały było zachowane.

Uchwały nr 48/2015-2016 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Gdańsku z dnia 27.06.2016 r. w sprawie:

- wyznaczenia recenzentów: dr hab. Pawła Krauzowicza z Akademii Muzycznej w Krakowie i dr hab. Romana Widaszka z Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

–	liczba uprawnionych członków Rady Wydziału	18
–	na posiedzeniu obecnych było	12
–	oddano głosów ważnych	12
–	za wyznaczeniem recenzentów	12
–	głosów przeciwnych	0
–	głosów wstrzymujących się	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały było zachowane.

Do nadesłanego mi przez Dziekana Wydziału Instrumentalnego prof. zw. dr hab. Elżbietę Rosińską pisma sygnowanego datą 11.07.2016 r. informującego o wyznaczeniu mojej osoby recenzentem pracy doktorskiej mgra Borysa Binieckiego pt. "***Klarnet basetowy, zapomniany instrument Stadlera?"***, zostały dołączone następujące dokumenty:

- dokumentacja Doktoranta
- praca doktorska
- wyciąg z protokołu z przebiegu posiedzenia Rady Wydziału z dnia 14.12.2015 r.
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań
- lista obecności członków Rady Wydziału na posiedzeniu w dniu 14.12.2015 r.
- wyciąg z protokołu z przebiegu posiedzenia Rady Wydziału z dnia 27.06.2016r.
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań
- lista obecności członków Rady Wydziału na posiedzeniu w dniu 27.06.2016 r.

Złożona przez Doktoranta dokumentacja, zawiera wniosek o wszczęcie postępowania na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: Instrumentalistyka, kwestionariusz osobowy, uwierzytelnioną kopię dowodu osobistego i dyplomu ukończenia studiów wyższych, życiorys artystyczny, koncepcję pracy doktorskiej, oraz wykaz dorobku artystycznego. W dalszej części dokumentacja zawiera cztery kserokopie afiszy. Doktorant nie zamieścił kserokopii dyplomów posiadanych nagród i stypendiów.

Do dokumentacji dołączona została praca doktorska złożona z dzieła artystycznego zarejestrowanego na płycie CD oraz opisu dzieła pt. "***Klarnet basetowy, zapomniany instrument Stadlera?"***.

Podstawowe dane o Kandydacie

Borys Biniecki urodził się 14.07.1988 r. w Bydgoszczy. Jest absolwentem PZSM im. A. Rubinsteina w Bydgoszczy w klasie Zbigniewa Rymarza, studiów licencjackich w Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu w klasie dr.hab. Jakuba Bokuna oraz studiów magisterskich w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, w klasie prof. zw dr hab. Bogdana Ocieszaka i dr Andrzeja Wojciechowskiego. Następnie podjął studia doktoranckie, które ukończył w roku bieżącym. Doktorant był czynnym uczestnikiem wielu kursów mistrzowskich, prowadzonych przez wybitnych pedagogów takich jak : Florent Heau, Michel Letiec, Eduard Brunner, Karl Leister. Borys Biniecki przez pół roku doskonalił

również swe umiejętności w Conservatoire Royal de Bruxells w klasie Jean Marca Fessarda. Doktorant jest laureatem wielu nagród na konkursach w Bydgoszczy, Piotrkowie Trybunalskim, Szczecinie, Szczecinku oraz Wrocławiu. Jako solista występował z orkiestrą Capella Bydgostiensis, Orkiestrą Akademii Muzycznej w Gdańsku oraz Polską Filharmonią Kameralną. Współpracuje z kilkoma orkiestrami jako muzyk orkiestrowy. Od stycznia 2013 roku jest klarnecistą Philharmonie der Nationen. Był stypendystą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Marszałka Województwa Kujawsko - Pomorskiego oraz otrzymał nagrodę za szczególne osiągnięcia artystyczne przyznaną przez Europejskie Centrum Młodzieży Artystycznej.

Konkludując, pragnę stwierdzić, że pomimo młodego wieku Doktoranta, wszechstronność i różnorodność Jego działalności koncertowej stanowią znaczący wkład w polską kulturę muzyczną.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Borysa Binieckiego pt. "***Klarnet basetowy, zapomniany instrument Stadlera?***", przygotowana pod kierunkiem promotora prof. zw. dr hab. Bogdana Ocieszaka składa się z dzieła artystycznego oraz opisu dzieła.

Dzieło artystyczne w tym przypadku składa z płyty CD, na której zostały zarejestrowane następujące kompozycje:

Wolfgang Amadeusz Mozart - Kwintet klarnetowy A-dur KV 581
Franz Xavier Sussmayer - Koncert klarnetowy D-dur cz. I
William Sweeney - An Óg - Mhadainn

Po wysłuchaniu zawartości płyty Borys Biniecki jawi się jako Artysta w pełni ukształtowany. Doktorant wszystkie kompozycje, w sposób bardzo dobry, zarejestrował na rzadko spotykanym klarnecie basetowym, przez co udowodnił, iż opanował ten instrument w sposób perfekcyjny, dysponując bardzo dobrą techniką, pokonując tym samym skomplikowane niejednokrotnie pochody i figuracje bez zastrzeżeń. Grę Doktoranta cechuje stabilna intonacja, pełne - wyrównane w całej skali brzmienie, którym potrafi cieniować, różnicując tym samym barwę w zależności od narracji utworu. Jego opanowanie klarnetu basetowego jest ze wszech miar satysfakcjonujące. Wszystkie nagrane na CD kompozycje, przygotowane zostały i zarejestrowane z dużą starannością i wielką dbałością o szczegóły, a koncepcja przedstawionych dzieł jest spójna i czytelna. Wszelkie niuanse artykulacyjne, dynamiczne, a także brzmieniowe czynią poszczególne dzieła interesującymi i zróżnicowanymi pod względem wykonania.

W tym miejscu należy również podkreślić duże zasługi w kreacji artystycznej, osób towarzyszących Doktorantowi - pianistce Kai Papierskiej , a także Neoquartetowi w składzie: Karolina Piątkowska - Nowicka i Paweł Kapica - skrzypce, Michał Markiewicz - altówka i Krzysztof Pawłowski - wiolonczela, którzy swym kunsztem przyczynili się do bardzo

dobrego wykonania dzieła. Jedno z największych arcydzieł muzyki kameralnej - ***Kwintet klarnetowy A-dur W.A. Mozarta*** to kompozycja wielokrotnie wykonywana i nagrywana przez klarnecistów na całym świecie. Nie zbyt często jednak na klarnecie basetowym. Borys Biniecki wraz z Neoquartetem dokonali prawdopodobnie pierwszego nagrania utworu w Polsce, właśnie z wykorzystaniem tego rzadkiego instrumentu. Nagrania niezwykle udanego, stylowego i artystycznie przemyślanego. Może tempo menueta mogło być nieco spokojniejsze, co dodałoby bardziej dostojnego charakteru, jednak nie rzutuje to na obraz całości. Przygotowanie partii klarnetu nie budzi zastrzeżeń. Widać, iż Doktorant w pełni odczytał intencje kompozytora i z łatwością oddał je podczas nagrania, ukazując swój kunszt instrumentalny. Kunszt, który potwierdza w kolejnej nagranej kompozycji, a mianowicie ***I części Koncertu klarnetowego D-dur Franza Xaviera Sussmayera***, która została nagrana wraz z pianistką Kają Papierską. Borys Biniecki ma tu okazję pokazać swoją lekkość techniczną, "bawiąc" się niemalże wirtuozowskimi figuracjami, zwłaszcza w kadencji, która została napisana, w bardzo udanym stylu, specjalnie na potrzeby nagrania, przez klarnecistę - kompozytora Beniamina Baczewskiego. Ostatnim nagranym utworem jest ***An Óg - Mhadainn Williama Sweeneya.*** Przemyślana koncepcja, połączona z kreatywną pomysłowością budowania kulminacji w kolejnych wariacjach, charakteryzują wykonanie tego dzieła. Doktorant z dużą pomysłowością a zarazem smakiem i zacięciem, kreuje partię solową, na tle powtarzających się akordów. Wybór do nagrania tego XX wiecznego utworu to zapewne próba udowodnienia, iż klarnet basetowy nie jest zapomnianym instrumentem, a raczej instrumentem nie docenianym przez współczesnych twórców i instrumentalistów.

Biorąc pod uwagę realizację nagrania, trochę niedosytu sprawia prawdopodobnie zbyt bliskie ustawienie mikrofonu względem ust klarnecisty, gdyż słychać tu drobne problemy z uciekającym powietrzem, zwłaszcza w głośniejszej dynamice. Również odstępy czasowe pomiędzy poszczególnymi częściami utworów, a także pomiędzy kolejnymi utworami, powinny być większe. W przypadku tego nagrania, tuż po wybrzmieniu ostatnich dźwięków, niemalże od razu rozpoczyna się kolejna część lub kompozycja. Daje to, nie zamierzony efekt pośpiechu, a zarazem braku czasu, tak istotnego w artystycznej kreacji. Te mankamenty jednak to nie wina Doktoranta, a reżysera dźwięku czy montażysty. Obowiązek recenzenta nakazuje mi jednak odnotować ten fakt.

Reasumując, dzieło artystyczne jest prezentacją w pełni satysfakcjonującą i spójną pod względem muzycznym, a Doktorant ukazuje się jako Artysta w pełni dojrzały i kreatywny, pełen twórczych dociekań i aspiracji.

Opis dzieła będący integralną częścią pracy doktorskiej w bardzo dobry sposób merytorycznie uzupełnia dzieło artystyczne. Składa się on z trzech rozdziałów, w których Doktorant omawia sylwetkę Antona Stadlera, oraz jego klarnet basetowy, szkicując ewolucję tegoż instrumentu. Doktorant w sposób czytelny i wszechstronny potraktował problematykę określoną w tytule, tworząc pracę pełną historycznej wiedzy, analiz oraz omawiając zagadnienia wykonawcze przedstawionych kompozycji. Całość pracy Doktoranta cechuje gruntowna znajomość tematu, która została czytelnie przelana na papier. Wiedza, którą przekazuje Autor, w połączeniu z nagraniem CD, zapewne posłużą szerokiemu gronu studentów, którzy interesują się omawianą tematyką, a tym samym sprawią, iż instrument Stadlera nie zostanie zapomniany.

Uważam, iż problematyka określona w tytule pracy została przez Doktoranta przedstawiona w sposób należyty. Stanowi źródło naukowej, artystycznej oraz praktycznej wiedzy. Wzbogaca polską sztukę wykonawczą i stanowi twórczy wkład w rozwój dziedziny sztuki muzycznej.

Konkluzja

Stwierdzam, iż mgr Borys Biniecki w przedstawionej pracy doktorskiej wykazał się dojrzałością i samodzielnością artystyczną, popartą wiedzą teoretyczną i praktyczną. W sposób wyczerpujący przedstawił zagadnienie zawarte w tytule pracy. W moim przekonaniu praca doktorska mgra Borysa Binieckiego spełnia wymagania art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku.

dr hab. Roman Widaszek